Επιπρόσθετα και πολλοί άλλοι ερευνητές οικονομολόγοι όπως ο Toma Piketty καταλήγουν στο συμπέρασμα πως μετά το 1990 το 10% του πλουσιότερου πληθυσμού έχει εισοδήματα 10 φορές περισσότερα από αυτά του φτωχότερου 10%. Από την άλλη η παγκόσμια έκθεση για την ανισότητα στην οποία συμμετείχαν 100 ερευνητές από 70 χώρες αναφέρει ότι το 0,1% ή 7 εκατομμύρια άνθρωποι αύξησε τον πλούτο του από το 1980 τόσο ώστε να κατέχει στις μέρες μας όσο το 50% του παγκόσμιου πληθυσμού ή 3,8δις άνθρωποι. Από το 1980 έως το 2009 το 1% του πληθυσμού συγκέντρωσε το 29% του παγκόσμιου πλούτου.

Και στις ΗΠΑ φυσικά παρατηρείται η ίδια κατάσταση. Το 1% του πλουσιότερου πληθυσμού κατέχει το 40% του εθνικού πλούτου ενώ το 1980 κατείχε το 22%. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και στην Ευρώπη αν και η τάση έχει μικρότερη ταχύτητα. Για παράδειγμα το Γερμανικό Ινστιτούτο Οικονομικών Ερευνών μέτρησε ότι το 1/10 του πληθυσμού στη Γερμανία κατέχει πάνω από το 40% του πλούτου. Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες τα ποσοστά είναι λίγο μικρότερα. Ωστόσο έχει σημασία να τονίσουμε ότι όσο περισσότερο μία οικονομία βασίζεται στις πρώτες ύλες όπως το πετρέλαιο οι ανισότητες είναι πολύ μεγαλύτερες. Μια πολύ μικρή ομάδα ολιγαρχών καρπώνεται τον εθνικό πλούτο σε βάρος του εθνικού πληθυσμού.

Δύο είναι τα αποτελέσματα που προκύπτουν. Το πρώτο είναι να προχωρά σε έκταση και σε βάθος η φτωχοποίηση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού και το δεύτερο να εκδηλώνονται η μία κρίση μετά την άλλη.

Τόσο η Έρευνα Εισοδήματος και συνθηκών διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU – SILC) όσο και η Έρευνα για τους δείκτες ποιότητας ζωής της Ομάδας
Stiglitz
–
Sen
–
Fitoussi
, έχουν παραδεχθεί πριν λίγα χρόνια πως η συνέχιση αυτής της κατάστασης στον πλανήτη μπορεί να οδηγήσει σε δομικές ανισορροπίες που δεν θα μπορούν να ελεγχθούν. Με άλλα λόγια μπορούν να οδηγήσουν στο ξέσπασμα πολεμικών συγκρούσεων που θα επιφέρουν ανυπολόγιστες καταστροφές. Δεν είχαν άδικο. Τα συμπεράσματα τους επαληθεύονται σήμερα με τον διαρκή πόλεμο ανάμεσα στη Ρωσία και Ουκρανία. Όσο διαρκεί ο πόλεμος αλλά και μετά από αυτόν οι ανισότητες στον κόσμο θα γίνουν ακόμα μεγαλύτερες που με τη σειρά τους θα επιφέρουν και άλλες κρίσεις και ίσως και νέους πολέμους.

Κατά τη διάρκεια της κρίσης στην Ελλάδα οι ανισότητες έχουν μεγαλώσει. Τόσο ο δείκτης Gini όσο και ο S80S20 έχουν επιδεινωθεί.

Τι πρέπει να γίνει είναι το ερώτημα. Δεδομένου ότι περισσότερο από το 50% της συγκέντρωσης πλούτου οφείλεται στις δραστηριότητες των επενδυτών στις διεθνείς κεφαλαιαγορές οι κυβερνήσεις και οι διαμορφωτές δημόσιων πολιτικών οφείλουν να εγκρίνουν και να εφαρμόσουν πολιτικές εισοδηματικής και επενδυτικής αναδιανομής. Διότι μπορεί ο εθνικός πλούτος να έχει αυξηθεί σχετικά και απόλυτα αλλά ο δημόσιος πλούτος έχει μειωθεί δραματικά.

Τα πεδία που ενδεχομένως να κρύβουν δυνάμεις εξισορρόπησης της ανισοκατανομής είναι δύο. Το πρώτο είναι η προώθηση πολιτικών ενίσχυσης του ανταγωνισμού και διαφοροποίησης των εισροών και το δεύτερο είναι η υιοθέτηση και εισαγωγή μέτρων αποκεντρωμένης διοίκησης. Αυτά στο πλαίσιο του ορθολογισμού της κίνησης του κερδοσκοπικού κεφαλαίου στις διεθνείς αγορές.

Επίσης πολιτικές που ενισχύουν την πρόσβαση στην παιδεία για την απόκτηση δεξιοτήτων, της σοβαρής αύξησης του κατώτατου μισθού για την ενίσχυση της ζήτησης, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενίσχυσης της εκπροσώπησης των εργαζομένων στα όργανα διακυβέρνησης.

Ενδεχομένως να μετριαστούν οι ανισότητες αν εφαρμοσθούν ανάλογα ή και πιο δραστικά μέτρα δεδομένου ότι η υλική αποστέρηση και η φτωχοποίηση μπορούν να επιφέρουν σοβαρές απειλές στην κοινωνική συνοχή.

Κουρματζής Θάνος